

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
29.04.2024
протокол № 05, п. 7

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 29.04.2024 № 68

**СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА
SOCIAL POLICY**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр»	«bachelor»
Галузь знань	07 Управління та адміністрування /	Management and administration
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок /	Finance, Banking, Insurance and Stock Market
Освітня програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок /	Finance, Banking, Insurance and Stock Market

Розробник: Романовська Юлія, доктор економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» - Гнидюк Інна, кандидат економічних наук, доцент

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри фінансів від 15.04.2024 р. протокол № 6;

на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету від 18.04.2024 р. протокол № 04.

Рецензенти:

Нікітішин Андрій, доктор економічних наук, професор.

Козачок Сергій, начальник відділення філія ПАТ СК «ПРОВІДНА», м. Вінниця

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 02.05.2024 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,04.
Обл.-вид. арк. 0,84. Тираж 2. Зам. № 95.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Метою вивчення освітнього компоненти «Соціальна політика» є формування у здобувачів вищої освіти мислення, спрямованого на дослідження теоретичних, практичних особливостей соціальної політики та формування в них навичок роботи зі сприяння оптимальній адаптації індивіда до соціального середовища в процесі становлення його особистості. В ході вивчення компоненти студенти повинні отримати знання щодо сутності соціальної політики, її нормативно-правового забезпечення, форм захисту соціально вразливих категорій населення й економічно активного населення, сучасного стану і проблем пенсійної системи України тощо.

Освітній компонент «Соціальна політика» відноситься до числа обов'язкових дисциплін для підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Предметом освітнього компонента «Соціальна політика» є основні положення та механізми формування, реалізації соціальної політики держави.

Результати вивчення освітнього компоненту його місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення освітнього компонента «Соціальна політика» для освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

- загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність працювати у команді.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- фахові компетентності:

СК 9. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компоненту «Соціальна політика» полягають:

ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР 22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР 23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів та базується на знаннях повної загальної середньої освіти.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 07.02.2022 № 38 (зі змінами).

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право звернутися із проханням перегляду оцінки, одержаної на екзамені, відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів від 07.02.2022 № 32.

**Обсяг освітнього компоненту в кредитах та його розподіл
(тематичний план)**

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні			СРС
Тема 1. Сутність, принципи та роль соціальної політики	22	4	4	14	В, РПЗ, УД, Т, РЗ, ТЕ, РМГ, Д	10
Тема 2. Історичні аспекти і світові тенденції становлення соціальної політики	20	4	4	12	В, РПЗ, УД, Т, РЗ, ТЕ, РМГ, П	10
Тема 3. Фінансове забезпечення соціальної політики держави	20	4	4	12	В, РПЗ, УД, Т, РЗ, ТЕ, РМГ, Д	10
Тема 4. Соціальне страхування в системі соціальної політики держави	20	4	4	12	В, РПЗ, УД, Т, РЗ, ТЕ, РМГ, П	10
Тема 5. Політика держави в системі пенсійного забезпечення населення	20	4	4	12	В, РПЗ, УД, Т, РЗ, ТЕ, РМГ, Д	10
Тема 6. Державна політика у сфері надання соціальних послуг	16	2	2	12	РПЗ, РЗ, П, РМГ	5
Тема 7. Соціальна безпека в умовах воєнного стану	14	2	2	10	РПЗ, РЗ, Д, П	5
Тема 8. Стратегія розвитку соціальної політики України	14	2	2	10	В, УД, Т, РМГ, Т, Д	5
Тема 9. Соціальна політика зарубіжних країн	14	2	2	10	РЗ, П, Д, РМГ, ТЕ	5
Індивідуальне завдання	20			20	ІЗ	30
Разом	180/6	28	28	124		100
Підсумковий контроль	Екзамен					

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал

РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали

УД – участь у дискусії – 1 бал

Т – тестування – 1 бал

РЗ – розв’язування задач – 1 бал

ТЕ – твори-есе – 2 бали

РМГ – робота в малих групах – 1 бал

Д – доповідь – 1 бал

П – презентація – 1 бал

ІЗ – індивідуальне завдання – балів (творчий проєкт / участь у наукових заходах) 30 балів

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Зміст освітнього компоненту (теми програми).

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ ТА РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Соціальна політика як цілісна система. Структура соціальної політики. Взаємозв'язок соціальної політики з іншими соціальними системами (соціологія, політологія, право, психологія, педагогіка). Об'єкт соціальної політики (соціально-демографічна характеристика).

Поняття «соціальна держава». Напрямки еволюції соціальної політики: визначення системи пріоритетів. Системні зміни соціальної політики. Мета і принципи державної соціальної політики.

Організаційно-правове забезпечення реалізації соціальної політики держави. Перелік основних соціальних прав і свобод людини в міжнародних нормативно-правових документах. Основні напрями, принципи і пріоритети здійснення соціальної політики в сучасних умовах.

ТЕМА 2. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ І СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Витоки соціальної політики у XVI – I пол. XIX ст. Еволюція соціальної політики в II пол. XIX – I пол. XX ст. Формування концепції соціальної держави у середині XX ст., криза 70-х рр. та її подолання.

Традиції розвитку благодійності і меценатства в Україні. Православне християнство і благодійність. Феномен «шведської моделі соціалізму» та його значення. Моделі соціалізму Європи та Америки. Періоди формування соціальної державності в країнах Західної Європи.

Цивілізація і соціальна політика. Соціологія бідності та розвиток теоретичних засад соціальної політики в західній соціології XIX – першої половини XX ст. Розвиток теоретичних підходів до побудови соціальної політики в другій половині XX ст. Концепція соціальної держави. Соціально орієнтована економіка.

ТЕМА 3. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Джерела фінансування соціальної політики. Методи формування джерел фінансування соціальної політики. Досвід фінансування напрямів соціальної політики. Особливості фінансування державних соціальних гарантій.

Структура матеріального забезпечення соціального захисту населення. Структура видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення. Бюджетне фінансування потреб соціальної сфери. Прогнозування обсягу фінансових ресурсів для забезпечення стабільного розвитку соціальної сфери в Україні. Аналіз динаміки пенсійного забезпечення як основної складової соціального забезпечення.

Шляхи вдосконалення фінансового забезпечення складових соціальної політики України. Досвід зарубіжних країн щодо фінансування соціальної сфери.

ТЕМА 4. СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Визначення поняття «соціальне страхування». Історія становлення системи соціального страхування. Принципи соціального страхування. Поняття «ризик» і «соціальний ризик». Види й форми соціального страхування. Правова, організаційна і фінансова основа соціального страхування. Функції соціального страхування як організаційно-правової форми соціального захисту. Напрями діяльності фондів державного загальнообов'язкового соціального страхування

Міжнародні норми функціонування системи соціального страхування. Соціальне страхування в системі реалізації пріоритетів сталого розвитку. Основні концептуальні підходи щодо реформування системи соціального страхування в Україні.

ТЕМА 5. ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В СИСТЕМІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

Роль і місце пенсійної системи в соціальному захисті населення. Основні типи пенсійних систем. Порівняльний аналіз основних існуючих пенсійних систем. Критерії ефективності пенсійної системи. Проблеми пенсійного забезпечення на Україні в контексті соціального захисту. Основні питання державної політики щодо призначення пенсій та проведення їх перерахунків. Розвиток інформаційних систем та Веб-порталу електронних послуг Пенсійного фонду України.

Зарубіжний досвід пенсійного механізму участі у загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванні забезпечення. Передумови реформування пенсійної системи в Україні. Цілі й завдання реформування пенсійної системи. Накопичувальна пенсійна система: новий етап розвитку соціального забезпечення в Україні.

ТЕМА 6. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Мінімальні гарантії в оплаті праці як елементи соціального захисту найманих працівників. Мінімальна заробітна плата та її місце в системі соціального захисту. Державні гарантії щодо зайнятості, підготовки та перепідготовки кадрів. Характеристика інших складових соціального захисту економічно активного населення (індексація трудових заощаджень, захист інтересів споживачів тощо).

Оцінка сучасного стану соціального захисту економічно активного населення та нагальні проблеми, що потребують вирішення.

Захист соціально вразливих категорій населення як пріоритетний напрямок соціальної політики і соціального захисту. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення. Оцінка сучасного стану та пріоритетні напрямки вдосконалення форм захисту соціально вразливих верств населення.

Державна молодіжна політика. Гарантії соціального захисту молодих громадян. Структура і завдання соціальної служби для молоді.

Державна допомога сім'ям з дітьми та її види. Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей. Специфічні правові гарантії соціального захисту окремих соціально вразливих верств населення.

Поняття інвалідності та її види. Правові засади і основні складові соціального захисту інвалідів. Пенсійне забезпечення інвалідів. Гарантії працевлаштування інвалідів. Діюча система квотування робочих місць. Розвиток нетрадиційних, гнучких форм зайнятості інвалідів. Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту інвалідів. Реабілітаційні програми і заходи щодо активізації життєдіяльності інвалідів. Актуальні проблеми посилення захисту і соціально-трудової реабілітації інвалідів та шляхи її вирішення.

ТЕМА 7. СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сутність соціальної безпеки держави. Соціальна безпека: поняття та рівні дослідження. Соціальна безпека людини: зовнішні та внутрішні чинники регулювання. Систематизація та оцінка загроз у соціальній сфері. Соціальна безпека та її діагностика. Критерії оцінки та показники соціальної безпеки. Механізм забезпечення соціальної безпеки: сутність, функції, принципи функціонування. Особливості соціальної безпеки, міст, регіонів.

Держава як основний інститут політики соціальної безпеки в державотворчому процесі. Громадські організації та політичні партії: їх місце і роль в забезпеченні політики соціальної безпеки.

Соціальні гарантії військовослужбовців ЗСУ та членів їх сімей. Статус особи з інвалідністю внаслідок війни.

ТЕМА 8. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Глобалізація – об'єктивний і необхідний процес. Внесення глобалізацією корективів у нерівномірність соціального розвитку. Глобалізація та її вплив на соціальні відносини. Глобалізація і доходи працюючих. Глобалізація і структура зайнятості.

Європейські моделі соціальної політики. Держава як єдине джерело захисту. Досвід Європейського Союзу та напрацювання для України з метою проведення демократичних реформ.

Трансформації соціальної політики в Україні і її проблеми. Основні напрями і шляхи реалізації Стратегії розвитку соціальної політики. Стратегічні пріоритети соціальної політики. Узгодженої стратегії модернізації соціального захисту.

ТЕМА 9. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Фінансування соціальних потреб в США.

Структура фінансування системи соціального захисту Великобританії. Джерелом фінансування системи соціального захисту у Франції. Шведська система охорони здоров'я. Фінансування системи соціального захисту у Німеччині.

Соціальна політика Ізраїлю. Соціальний захист країн Азії.

Структура освітнього компоненту

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год.
1	2	3
<p>Розуміти сутність соціальної політики, її функції в та напрямки розвитку.</p> <p>Аналізувати організаційно-правове забезпечення реалізації соціальної політики держави</p>	<p>Тема 1. Сутність, принципи та роль соціальної політики</p> <p>Лекція №1</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «соціальна держава». 2. Напрямки еволюції соціальної політики: визначення системи пріоритетів. 3. Системні зміни соціальної політики. 4. Мета і принципи державної соціальної політики. 	2
	<p>Лекція №2</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційно-правове забезпечення реалізації соціальної політики держави. 2. Перелік основних соціальних прав і свобод людини в міжнародних нормативно-правових документах. 3. Основні напрями, принципи і пріоритети здійснення соціальної політики в сучасних умовах. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1-5. Додаткові: 16, 18, 19. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет науки про соціальну політику. 2. Функції соціальної політики. 4. Призначення і роль соціальної політики. 	14
	<p>Практичне заняття №1</p> <p>Питання / завдання до заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання соціальної політики. 2. Інструменти соціальної політики. 3. Складові соціальної політики. 4. Організаційно-правова структура соціальної політики. 	2
	<p>Практичне заняття №2</p> <p>Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Органи місцевої виконавчої влади і місцевого самоврядування, які реалізують програми соціального розвитку територій. 2. Недержавні інституції соціальної політики. 3. Кадрове, науково-методичне та інформаційне забезпечення соціальної політики. 	2

<p>Розуміти світові тенденції становлення соціальної політики</p> <p>Аналізувати складові соціології бідності та розвиток теоретичних засад соціальної політики</p>	<p>Тема 2. Історичні аспекти і світові тенденції становлення соціальної політики</p> <p>Лекція №3</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Витоки соціальної політики у XVI – I пол. XIX ст. 2. Еволюція соціальної політики в II пол. XIX – I пол. XX ст. 3. Формування концепції соціальної держави у середині XX ст., криза 70-х рр. та її подолання. 	2
	<p>Лекція № 4</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цивілізація і соціальна політика. 2. Соціологія бідності та розвиток теоретичних засад соціальної політики в західній соціології XIX – першої половини XX ст. 3. Розвиток теоретичних підходів до побудови соціальної політики в другій половині XX ст. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 5. Додаткові: 11, 19, 21. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделі соціалізму Європи та Америки. 2. Періоди формування соціальної державності в країнах Західної Європи. 	12
	<p>Практичне заняття №3</p> <p>Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Традиції розвитку благодійності і меценатства в Україні. 2. Православне християнство і благодійність. 3. Феномен «шведської моделі соціалізму» та його значення. <p>Практичне заняття №4</p> <p>Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція соціальної держави. 2. Соціально орієнтована економіка. 3. Соціальна політика в Київській Русі. 	2
<p>Розуміти сутність фінансового забезпечення соціальної політики держави.</p> <p>Характеризувати основні методи формування джерел</p>	<p>Тема 3. Фінансове забезпечення соціальної політики держави</p> <p>Лекція №5</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела фінансування соціальної політики. 2. Методи формування джерел фінансування соціальної політики. 3. Досвід фінансування напрямів соціальної політики. 	2

фінансування соціальної політики	<p>Лекція № 6 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості фінансування державних соціальних гарантій. 2. Структура матеріального забезпечення соціального захисту населення. 3. Структура видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1-3, 10. Додаткові: 11-21. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЄСВ як фінансове підґрунтя соціальної політики. 2. Персоніфікація даних в соціальній сфері. 3. Фінансовий механізм забезпечення соціальної політики. 	12
	<p>Практичне зняття №5 Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетне фінансування потреб соціальної сфери. 2. Прогнозування обсягу фінансових ресурсів для забезпечення стабільного розвитку соціальної сфери. 3. Аналіз динаміки пенсійного забезпечення як основної складової соціального забезпечення. <p>Практичне зняття №6 Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шляхи вдосконалення фінансового забезпечення складових соціальної політики України. 2. Досвід зарубіжних країн щодо фінансування соціальної сфери. 	2 2
<p>Розуміти засади соціального страхування</p> <p>Аналізувати види та форми соціального страхування як складової соціальної політики</p>	<p>Тема 4. Соціальне страхування в системі соціальної політики держави</p> <p>Лекція №7 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття «соціальне страхування». 2. Історія становлення системи соціального страхування. 3. Принципи соціального страхування. <p>Лекція №8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «ризик» і «соціальний ризик». 2. Види й форми соціального страхування. 3. Правова, організаційна і фінансова основа соціального страхування. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1-10. Додаткові: 11-21. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2 2

	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії ефективності пенсійної системи. 2. Пенсійне забезпечення як різновид соціальної функції. 3. Специфіка формування системи пенсійного забезпечення в контексті реалізації державної соціальної політики. 	12
	<p>Практичне заняття №9</p> <p>Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зарубіжний досвід пенсійного механізму участі у загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванні забезпечення. 2. Передумови реформування пенсійної системи в Україні. <p>Практичне заняття №10</p> <p>Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі й завдання реформування пенсійної системи. 2. Накопичувальна пенсійна система: новий етап розвитку соціального забезпечення в Україні. 	2
	<p>Практичне заняття №10</p> <p>Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі й завдання реформування пенсійної системи. 2. Накопичувальна пенсійна система: новий етап розвитку соціального забезпечення в Україні. 	2
<p>Розуміти державну політику у сфері надання соціальних послуг</p> <p>Аналізувати мінімальні соціальні гарантії</p>	<p>Тема 6. Державна політика у сфері надання соціальних послуг</p> <p>Лекція №11</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мінімальні гарантії в оплаті праці як елементи соціального захисту найманих працівників. 2. Мінімальна заробітна плата та її місце в системі соціального захисту. 3. Оцінка сучасного стану соціального захисту економічно активного населення та нагальні проблеми, що потребують вирішення. 4. Захист соціально вразливих категорій населення як пріоритетний напрямок соціальної політики і соціального захисту. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2-10. Додаткові: 11-21. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення. 2. Оцінка сучасного стану та пріоритетні напрямки вдосконалення форм захисту соціально вразливих верств населення. 3. Державна молодіжна політика. Гарантії соціального захисту молодих громадян. 4. Державна допомога сім'ям з дітьми та її види. Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей. 	12

	<p>Практичне заняття №11 Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інвалідності та її види. Правові засади і основні складові соціального захисту інвалідів. 2. Пенсійне забезпечення інвалідів. 3. Гарантії працевлаштування інвалідів. Діюча система квотування робочих місць. Розвиток нетрадиційних, гнучких форм зайнятості інвалідів. 4. Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту інвалідів. 5. Реабілітаційні програми і заходи щодо активізації життєдіяльності інвалідів. 	2
<p>Розуміти сутність соціальної безпеки</p> <p>Аналізувати основні рівні соціальної безпеки</p>	<p>Тема 7. Соціальна безпека в умовах воєнного стану Лекція №12 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність соціальної безпеки держави. 2. Соціальна безпека: поняття та рівні дослідження. 3. Соціальна безпека людини: зовнішні та внутрішні чинники регулювання. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1-10. Додаткові: 11-21. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизація та оцінка загроз у соціальній сфері. 2. Соціальна безпека та її діагностика. 3. Критерії оцінки та показники соціальної безпеки. 4. Механізм забезпечення соціальної безпеки: сутність, функції, принципи функціонування. 5. Особливості соціальної безпеки, міст, регіонів. 	10
	<p>Практичне заняття №12 Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Держава як основний інститут політики соціальної безпеки в державотворчому процесі. 2. Громадські організації та політичні партії: їх місце і роль в забезпеченні політики соціальної безпеки. 3. Соціальні гарантії військовослужбовців ЗСУ та членів їх сімей. 4. Статус особи з інвалідністю внаслідок війни. 	2

<p>Розуміти європейські моделі соціальної політики</p> <p>Аналізувати вплив глобалізації на соціальні відносини</p>	<p>Тема 8. Стратегія розвитку соціальної політики України Лекція №13 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глобалізація – об’єктивний і необхідний процес. 2. Внесення глобалізацією корективів у нерівномірність соціального розвитку. 3. Європейські моделі соціальної політики. Держава як єдине джерело захисту. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2-10. Додаткові: 11-21. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Досвід Європейського Союзу та напрацювання для України з метою проведення демократичних реформ. 2. Глобалізація та її вплив на соціальні відносини. 3. Глобалізація і доходи працюючих. Глобалізація і структура зайнятості. 	10
	<p>Практичне заняття №13 Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансформації соціальної політики в Україні і її проблеми. 2. Основні напрями і шляхи реалізації Стратегії розвитку соціальної політики. 3. Стратегічні пріоритети соціальної політики. 4. Узгодженої стратегії модернізації соціального захисту. 	2
<p>Розуміти соціальні політики зарубіжних країн</p> <p>Аналізувати моделі фінансування соціальних послуг країн Європи</p>	<p>Тема 9. Соціальна політика зарубіжних країн Лекція №14 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансування соціальних потреб в США. 2. Структура фінансування системи соціального захисту Великобританії. 3. Фінансування системи соціального захисту у Німеччині. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 10. Додаткові: 11-21. Інтернет-ресурси: 22-33.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна політика Ізраїлю. 2. Соціальний захист країн Азії. 	10
	<p>Практичне заняття №13 Питання / завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела фінансування системи соціального захисту у Франції. 2. Шведська система охорони здоров'я. 	2
Індивідуальне завдання	Творчий проєкт / участь у наукових заходах	20
ВСЬОГО:		180/6

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Білик О. І. Механізми регулювання та інструменти оцінювання соціальних ризиків : монографія. Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Львівська політехніка». Львів: Растр-7. 2020. 394 с.
2. Загальний механізм та чинники стабілізації соціально-економічного розвитку України : монографія / за ред. академіка НАН України Гейця В. М. та академіка НАН України Гриценка А. А.; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ. 2022. 302 с.
3. Малюга Л. Ю. Теоретико-правові основи адаптації соціального законодавства України до законодавства Європейського Союзу: монографія. Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Херсон: Гельветика. 2019. 405 с.
4. Право соціального забезпечення : навчальний посібник / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко, В. С. Тарасенко, Є. В. Краснов, О. С. Щукін, А. О. Гудзь, О. В. Корнілова; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса. 2022. 266 с.
5. Соціальна політика : навч. посіб. / Л. Д. Климанська, В.Є. Савка, Н. М. Хома [та ін.]; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 318 с.
6. Соціальне страхування : навч. посібник / М.Г. Марич. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 176 с.
7. Страхове право : навч.-метод. посібн. / авт. кол.; за ред. Є. О. Харитоновна, В. О. Токаревої; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 136 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/25155>
8. Страхування: навчальний посібник / О.О. Сосновська. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
9. Шалієвська Л. І. Пенсійне забезпечення в системі економічної безпеки держави: монографія. Львів : «Растр-7». 2020. 196 с.
10. Ялдин І. В. Соціальний захист та соціальна політика: навчальний посібник. Харків: Мераш Publisher: О.А. Мірошніченко, 2019. 174 с.

Додаткові джерела:

11. Гнидюк І., Романовська Ю. Social security assessment indicators. Modern Engineering and Innovative Technologies. 2022. № 21. Р. 10–15.
12. Замкова Н.Л., Гнидюк І.В., Романовська Ю.А. Механізм організації системи соціальних гарантій населення Stages of formation and development of the economy of independent Ukraine Collective monograph [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk]. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany. 2021. 472 p. P. 448-462.
13. Романовська Ю. А. Фінансова забезпеченість пенсійного фонду України. *Вісник КНТЕУ*. №4. 2020. С. 135-146.
14. Романовська Ю. А., Снітко І. В. Соціальна роль особистого страхування у соціальному захисті населення України. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Вип. 1. С. 83-90.

15. Борисова В. А. Діагностика соціально-економічного потенціалу медичного страхування в Україні. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки*. 2022. № 2. С. 31-41.
16. Дзямучич М. Соціальне страхування, як елемент соціальної економіки в Україні. *Економічний форум*. 2022. № 4. С. 3-8.
17. Леган І. М., Мельничук Д. П., Войналович І. А. Соціальне страхування в системі реалізації пріоритетів сталого. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. № 3. С. 48-54.
18. Крупка М., Приймак І., Вишивана Б. Роль соціального й особистого страхування у забезпеченні суспільного добробуту в Україні. *Світ фінансів*. 2020. № 3 (64). С. 51–64.
19. Журавка О. С., Босак І. Л., Кубах Т. Г., Мордань Є. Ю. Аналіз та прогнозування розвитку ринку добровільного медичного страхування в Україні. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2022. № 2. С. 50-58.
20. Михайлюк М., Роман Т., Танчак Я. Сучасний стан добровільного медичного страхування в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2021. № 3(70). С. 79-88.
21. Пазєєва Г. М. Сучасний стан розвитку медичного страхування в Україні та його місце в системі соціального захисту. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 4(64). С. 36-46.

Інтернет-ресурси:

22. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
23. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
24. Державний веб-портал бюджету для громадян open budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/>
25. Офіційний веб-портал Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
26. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
27. Офіційний веб-портал Верховної Ради України URL: <https://rada.gov.ua/>
28. Офіційний веб-портал Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua/>
29. Офіційний веб-портал Міністерства Фінансів України URL: <https://www.minfin.gov.ua/>
30. Офіційний веб-сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/>
31. Пенсійний фонд України. Інформаційна сторінка веб-порталу. URL: <https://portal.pfu.gov.ua/>
32. Урядовий портал: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>
33. Ціна держави. URL: <https://cost.ua/>